

RAADSVOORSTEL	
Raadsvergadering	: 10 mei 2021
Voorstelnummer	:
Datum raadsvoorstel	: 6 april 2021
Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Van Diepen
Commissie	: Openbare Ruimte
Datum commissie	: 19 april 2021
Soort agendering	: ter besluitvorming
Agendapunt	:
Team	: Openbare Ruimte
Opsteller(s)	: Stefan Meijer
Datum B&W besluit	: dinsdag 6 april 2021
Bijlagen:	: 1
Onderwerp :	Groenbeheerplan Heiloo 2021-2031 De ambities voor het openbaar groen in de gemeente Heiloo zijn vastgelegd in het Groenbeleidsplan 2012-2022 en het Bomenbeleidsplan 2008. Het groenbeheerplan 2021-2031 slaat de brug tussen op strategisch en tactisch niveau vastgelegde ambities en de operationele realisatie hiervan.

Voorgesteld besluit

1. Het Groenbeheerplan Heiloo 2021-2031 vast te stellen onder voorbehoud van de benodigde dekking bij de behandeling van de kadernota.
2. In 2022 een nieuw Groen- en bomenbeleidsplan op te stellen.

Geheimhouding

☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL**INLEIDING**

In 2019 is gestart met het opstellen van een nieuw groenbeheerplan voor de gemeente Heiloo. Het vorige groenbeheerplan had een looptijd tot 2018. De in dit plan beschreven werkwijze, doelen en financiële consequenties zijn inmiddels achterhaald. Tijdens de looptijd van het vorige groenbeheerplan is er in Heiloo een aanzienlijke bezuiniging doorgevoerd op het groenbeheer. Ondanks het tekort aan middelen in de afgelopen jaren is Heiloo er toch in geslaagd het groene karakter te behouden waarbij veel aandacht is voor biodiversiteit en ecologisch beheer.

In de begroting van 2021 zijn er al extra middelen vrijgemaakt om het tekort aan personeel bij de gemeentelijke buitendienst te ondervangen. Dit heeft een positief effect op het algehele onderhoudsniveau en leidt uiteindelijk tot een afname van het aantal meldingen en klachten. De beschikbare personele en financiële middelen vragen ook in de toekomst onze aandacht. Als gevolg van de voorgenomen woningbouwontwikkeling zal het areaal te beheren groen en de hogere eisen die hieraan gesteld worden de komende jaren flink gaan toenemen. Daarnaast zijn er richtlijnen uit het Handboek Bomen die kostenverhogend werken.

Binnen het groenbeheerplan wordt uitvoering gegeven aan de motie chemievrij onkruidbeheer. Exoten als de Japanse Duizendknoop kunnen actief worden bestreden met elektrocutie. Dit is echter een techniek die niet overal kan worden toegepast. Zo moet er bijvoorbeeld op locaties waar zich kabels in de ondergrond bevinden voorzichtig omgegaan worden met deze techniek. Dit met name om de veiligheid van onze medewerkers te kunnen garanderen. De technieken om de Japanse Duizendknoop te bestrijden ontwikkelen en verbeteren zich snel. Omdat nog niet alle technieken volledig uitontwikkeld zijn en enkele technieken nog niet bewezen effectief zijn verwachten wij dat we alleen bij uitzonderlijke situaties de mogelijkheid om terug te grijpen op chemische bestrijding open moeten houden. De verwachting is echter dat dit een middel is waarin wij in de toekomst geen beroep meer op hoeven te doen. Ook kan de Japanse Duizendknoop zich voordoen op de scheiding van particulier en openbaar terrein. In dit geval zullen wij als aanvulling op de motie de bewoners waar mogelijk ondersteunen in een chemievrije bestrijding van deze invasieve exoot.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De ambities voor het openbaar groen in de gemeente Heiloo zijn vastgelegd in het Groenbeleidsplan 2012-2022 en het Bomenbeleidsplan 2008. Het groenbeheerplan 2021-2031 slaat de brug tussen op strategisch en tactisch niveau vastgelegde ambities en de operationele realisatie hiervan. Een belangrijke aanbeveling is om een nieuw groen- en bomenbeleidsplan op te stellen. Hierin kan invulling gegeven worden aan nieuwe en gewijzigde wetgeving, zoals de omgevingswet. Het vastleggen van de waarde en kwaliteiten van groen is hierin belangrijk. Ook kan in een nieuw beleidsplan ingegaan worden op actuele beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, hittestress, steenbreek, bomen in relatie met zonnepanelen, vochtopname bij bomen en de verwachte toename van boomziekten en invasieve exoten en de bestrijding hiervan.

Binnen het proces om te komen tot nieuw groenbeleid speelt participatie met bewoners en verschillende belangenorganisatie een belangrijke rol. Uiteindelijk kan het nieuwe groenbeleid ook leiden tot een partiële herijking van dit groenbeheerplan.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Groen heeft een grote invloed op de waardering van de openbare ruimte en faciliteert

verschillende functies. Dit zijn onder andere wandelen, bewegen, sporten, recreatie en geleiding van verkeersroutes. Groen is ook heel belangrijk voor de biodiversiteit en het tegengaan of opvangen van effecten van klimaatverandering. Beheer van openbaar groen is een kerntaak van de gemeente. In het groenbeheerplan staat op welke wijze we het groen beheren. Hierbij is uitgegaan van de huidige beleidsuitgangspunten.

In het groenbeheerplan wordt achtereenvolgens ingegaan op de kaders en beleidsuitgangspunten, het huidige areaal en de kwaliteit hiervan, een evaluatie van het groenbeheer in de afgelopen jaren, en een toelichting op het groenbeheer zoals dat in de praktijk wordt vormgegeven. In hoofdstuk 6 van het groenbeheerplan is een uiteenzetting gegeven van de beschikbare en benodigde personele en financiële middelen.

Conclusie van het groenbeheerplan is dat met de extra financiële middelen opgenomen in de begroting van 2021 de formatie van de gemeentelijke buitendienst een aanzienlijke impuls krijgt. Geadviseerd wordt om het komende jaar te beoordelen hoe de beschikbare formatie zich verhoudt tot de dagelijkse praktijk. Voorgesteld wordt om mogelijke tekorten vooralsnog op te vangen door het inhuren van personeel uit het hiervoor beschikbare budget.

Een andere conclusie van het concept groenbeheerplan is dat er voor een aantal specifieke taken binnen het groenbeheer zoals het beheer en onderhoud van de ecozone Boekelermeer en het beheer van cultuurhistorische houtwallen extra financiële middelen benodigd zijn. Daarnaast wordt voor het boombeheer in Heiloo geadviseerd om voor de boomveiligheidscontrole (BVC) over te gaan naar een driejaarlijkse cyclus. De bomen worden in Heiloo op dit moment in een 5 jaarlijkse cyclus visueel geïnspecteerd en onderhouden. De BVC is uitbesteed en het onderhoud wordt door de eigen bomenploeg uitgevoerd. Op basis van de veiligheidsrichtlijnen uit het Handboek Bomen moeten alle bomen minimaal driejaarlijks worden geïnspecteerd en onderhouden. Gelijktijdig met de BVC worden de boommaatregelen opgenomen. De driejaarlijkse cyclus zorgt voor intensivering in het snoeionderhoud.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Op dit moment is er geen dekking voor de extra benodigde financiële middelen. Het college adviseert de raad dan ook om het Groenbeheerplan Heiloo 2021-2031 vast te stellen onder voorbehoud van de benodigde dekking bij de behandeling van de kadernota. Zo kan een integrale afweging plaatsvinden tussen dit ruimte vragende voorstel en mogelijke andere voorstellen.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Binnen het groenbeheer vindt in belangrijke mate kennisdeling en het uitwisselen van ervaringen plaats met de andere BUCH-gemeenten.

RISICO'S

Eén van de conclusies van het groenbeheerplan is dat de formatie van de gemeentelijke buitendienst nog niet geheel voldoende is. Het advies is het komende jaar te beoordelen of dit tekort zich ook in de praktijk laat zien. Mogelijke tekorten kunnen vooralsnog opgevangen worden door het inhuren van personeel uit het hiervoor beschikbare budget. Het risico hiervan op de continuïteit van het groenbeheer en het ontstaan van mogelijke achterstanden is beperkt.

In het geval er bij de behandeling van de kadernota voor wordt gekozen om de benodigde dekking voor een aantal specifieke taken niet beschikbaar te stellen ontstaat een aantal risico's.

Het aansluiten bij de landelijke 3 jaarlijkse BVC cyclus heeft een positief effect op de vitaliteit van ons bomenbestand. Daardoor worden de veiligheidsrisico's kleiner en ontstaan geen onderhoudsachterstanden. In het geval niet wordt voldaan aan de richtlijn loopt de gemeente risico op eventuele schade en daaruit volgende aansprakelijkheid.

Het beheer en onderhoud van de ecozone in de Boekelermeer is nodig om het leefgebied van beschermde soorten als de rugstreeppad en de oeverwaluw in stand te houden. Dit is van belang om te kunnen voldoen aan de voorwaarden die zijn verstrekt om in dit gebied te mogen bouwen. In het geval niet wordt voldaan aan de voorwaarden uit de ontheffing kan het bevoegd gezag de gemeente een dwangsom opleggen.

Onderhoud van de cultuurhistorische houtwallen in de gemeente is van essentieel belang voor de vitaliteit van de houtwallen. Om een houtwal te behouden en vitaal te laten zijn is regelmatig afzetten noodzakelijk. Dit voorkomt dat de soms eeuwenoude stobben afsterven. Daarnaast is regelmatig afzetten noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de keuren van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier met betrekking tot het beheer en onderhoud van de naastgelegen greppelstructuren.

FINANCIËN

Voor een aantal specifieke taken binnen het groenbeheer zijn extra financiële middelen benodigd. In onderstaande volgt per taak een korte omschrijving en een uiteenzetting van het aanvullend benodigd budget.

- 1) BVC cyclus: aansluiten bij de landelijke 3 jaarlijkse BVC cyclus op basis van het huidige bomenbestand, de mogelijke risico's en gevaarzetting. Bij het intensiveren van de BVC cyclus van Beperkt (5 jaar) naar Algemeen (3 jaar) is voor de BVC zelf € 3.500 per jaar extra budget nodig. De hieruit resulterende snoeimaatregelen kan de eigen buitendienst niet oppakken. Dit zal op de markt worden gezet, hiervoor is aanvullend budget nodig van € 90.000 per jaar.
- 2) Ecozones bedrijventerrein Boekelermeer: om de Ecozones in stand te houden, zoals is omschreven in het beheerplan Ecozones bedrijventerrein Boekelermeer, is € 12.000 per jaar extra budget nodig. Deze kosten werden tot op heden gefinancierd vanuit de grondexploitatie Boekelermeer. Bij verdere realisatie van de inrichting neemt dit bedrag ook verder toe.
- 3) Elzenhoutwallen: voor het onderhoud van de Elzenhoutwallen is € 20.000 budget nodig om te onderhouden conform het beheerplan.
- 4) Areaal uitbreiding: er is de komende 10 jaar gemiddeld 0,35 fte (€ 20.500 inclusief overhead) per jaar extra nodig om areaaluitbreidingen op te vangen en achterstanden in het groenonderhoud te voorkomen. Daarnaast moeten de exploitatiebudgetten voor groenbeheer € 11.500 per jaar toenemen. Deze jaarlijkse stijging is ingeschat aan de hand van de verwachte toename van het aantal woningen. Het kan zijn dat deze inschatting bijgesteld moet worden. Bijvoorbeeld als er binnen een ontwikkeling veel groen is aangelegd dat intensief moet worden onderhouden of in geval de woningbouwontwikkeling achter blijft bij de verwachtingen.

In totaal levert dit het volgende overzicht:

Taak	per jaar
BVC cyclus omzetting naar 3 jaar	€ 3.500,00
Snoeiwerkzaamheden	€ 90.000,00
Ecozone Boekelermeer	€ 12.000,00
Onderhoud Elzenhoutwallen	€ 20.000,00
Toename groenbeheer	€ 11.500,00
extra formatie 0,35 fte incl overhead	€ 20.500,00
Totaal extra benodigd	€ 157.500,00
Ten laste van begrotingssaldo	

Voorgesteld wordt om de uiteindelijke financiële consequenties van het definitieve groenbeheerplan mee te nemen bij de behandeling van de kadernota.

DUURZAAMHEID

De activiteiten binnen het groenbeheer zijn er op gericht de groene openbare ruimte duurzaam en veilig in stand te houden. Een en ander binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders en de huidige beleidsuitgangspunten. Dit vertaalt zich onder meer naar de certificering van onze medewerkers voor de gedragscode soortenbescherming (Wet natuurbescherming) en het aanwezig zijn van geplastificeerde werkprotocollen in de dienstauto's van onze medewerkers.

PARTICIPATIE

Gezien de maatschappelijke impact van het groenbeheer in de gemeente Heiloo is er voor gekozen om een raadsinformatieavond groenbeheer te organiseren. Op deze avond is informatie gegeven over het concept groenbeheerplan en een aantal belangrijke thema's binnen dit plan.

Op deze avond is gesproken over het beheer van de ecozone Boekelermeer, beheer van de cultuurhistorische houtwallen, de bestrijding van invasieve exoten, biodiversiteit in relatie tot maaibeheer, boomveiligheid en onderhoud. Daarnaast was er voldoende ruimte voor vragen en discussie met de deelnemers aan deze raadsinformatieavond. De input van deze avond is gebruikt voor het definitief maken de stukken.

Na de informatieavond heeft nog een constructief overleg plaatsgevonden met een bewoner van Zuiderloo over zijn reactie op het beheerplan houtwallen. Belangrijkste punt hierbij was het 20% afzetten van een houtwal. Standpunt van de bewoners hierin is om niet 20% aanééngesloten af te zetten maar deze 20% te verspreiden over de gehele houtwal. Dit standpunt is te begrijpen omdat de bewoners geen grote 'lege' plekken in de houtwal willen zien. De houtwallen zorgen immers ook voor een natuurlijke erfafscheiding waarmee lichthinder en inkijk wordt voorkomen. In het definitieve beheerplan is hierin tegemoet gekomen aan de bewoners.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na het vaststellen van het groenbeheerplan door de gemeenteraad treedt dit direct in werking. Afhankelijk van besluitvorming wordt in 2022 gestart met het opstellen van een nieuw groenbeleidsplan voor de gemeente Heiloo.

BIJLAGEN

Definitief groenbeheerplan maart 2021 inclusief bijlagen (waaronder beheerplan ecozone Boekelermeer en technisch beheerplan houtwallen)

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

N.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Mevrouw F.H.W. de Jong MSc MCD
secretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester

-